

TERMoeLEKTRANE NUŽNA REZERVA

PARIZ – Francuska i Nemačka moraju da reše pitanje različitih cena energije za industriju u dve države, koja remeti konkurenciju, rekao je u Parizu ministar ekologije vlade u Berlinu Peter Altmaier. Francuske industrijske grupacije žale se da im konkurentnost remeti jeftinija struja koju plaćaju takmaci u Nemačkoj, zahvaljujući poreskim olakšicama na troškove plaćanja električne energije u toj zemlji. S druge strane, pojedine energetske intenzivne industrije u Nemačkoj, poput čeličana, oslobođene su dodatka za potsticanje obnovljivih izvora energije, za razliku od konkurenata u Francuskoj. Altmaier kaže da dve zemlje moraju u tom smislu da usklade zakone o energiji. **Bloomberg**

STRAZBUR – Komitet za energiju Evropskog parlamenta (ITRE) usvojio je rezoluciju u kojoj poziva Evropsku komisiju (EK) da izradi smernice za energetske regulatore i sistem operatere u cilju pojednostavljenja priključenja mikro energetskih proizvodnih kapaciteta na mrežu. Rezolucija preporučuje zemljama članicama uklanjanje fiskalnih i pravnih nameta investitorima u ovu oblast energetike. ITRE takođe traži od EK da uključi strategiju za male elektroenergetske i toplotne kapacitete u postojeću energetske direktivu, prenosi **PHOTON International**.

PRAG – Češka kompanija ČEZ očekuje od Brisela da donese nove zakonodavne mere vezane za klimatsku politiku, koje će garantovati investitorima dugoročnu stabilnost vezanu za šemu trgovine emisijama CO₂. Pošto je Evropski parlament prošle nedelje glasao za odlaganje izdavanja 900 miliona emisionih dozvola, moraju biti donete dodatne sistemske odluke, koje će sprečiti uticaj ekonomskih kolebanja na ETS šemu, kazao je za **Dow Jones** Alan Svoboda, šef sektora prodaje i trgovine u ČEZ-u. On smatra da EU ima dve moguće opcije: „Da veže stepen energetske potrošnje za jedinicu proizvodnje u industriji, i to ne samo energetske sektor, već i druge industrijske oblasti. Ili drugo, da prilgodi ciljeve smanjenja emisija visini BDP-a zemalja članica,

kako se ne bi ponovile iste stvari“, kazao je Svoboda.

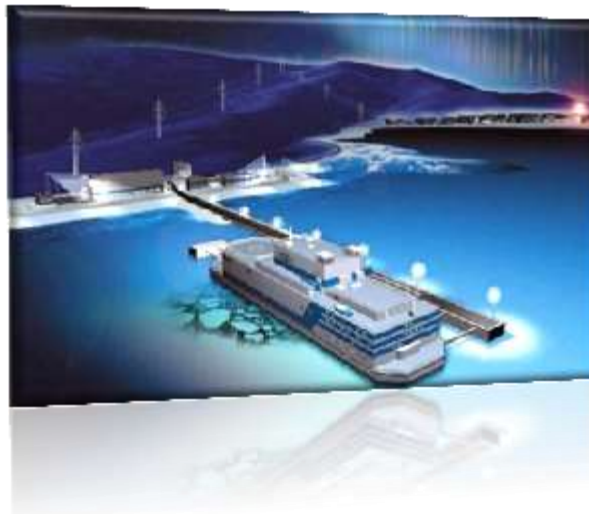
LONDON – Zadržavanje termoelektrana u statusu rezervnog kapaciteta moglo bi biti bolji način za Evropske države da reše problem koji nastaje uvećanjem kapaciteta obnovljivih izvora od izrade skupljih i komplikovanih mehanizama na energetskom tržištu, piše u analizi agencija **Reuters**. Na raspolaganju su dva osnovna prilaza rešenju problema *back-up* kapaciteta za nestalnu proizvodnju električne energije iz vetro i solarnih obnovljivih izvora: korišćenje potsticaja na tržištu energije putem tzv. tržišnih kapaciteta, ili formiranje strateške rezerve. Preko tržišnih kapaciteta, regulator identifikuje bilo kakav manjak u rezervnim kapacitetima zemlje tri do četiri godine unapred i uređuje isporuku preko postojećeg tržišta energije. Može da primora snabdevače energijom da plate za dodatni kapacitet, kupe za sebe kapacitet, ili zatraže ponude od proizvođača putem aukcija. Dodatni kapaciteti će nastaviti da učestvuju na tržištu energije, umesto da

2

budu rezerva za vanredne situacije. Španija, Portugalija, Grčka i Irska već imaju neku vrstu tržišta kapaciteta, dok Francuska, Britanija i Italija planiraju formiranje jednog. Varijanta strateške rezerve je znatno jednostavnija. Mrežni operater bi, na primer, mogao da kupi elektranu, moguće i neku od starijih na izmaku radnog veka, i ostavi je po strani za vanredne situacije. Finska i Švedska imaju strateške rezerve za deficite na spot tržištima električne energije. Nemačka omogućava mrežnim operaterima da plaćaju proizvođačima kako ne bi zatvarali stare elektrane radi obezbeđenja rezerve za zimu, ali je razmotrila i mogućnost budućeg prelaska na tržište kapaciteta. Prednost formule ponuda na tržištu kapaciteta je što se radi o tehnološki neutralnom postupku koji teoretski smanjuje troškove. Mana je što se moraju razraditi, što uključuju odlučivanje o podobnosti, razvijanje aukcijske platforme, obavezu dobavljača i uspostavljanje tržišnih pravila, uključujući kazne za nepoštovanje. Strateška rezerva je jednostavnija, brže sprovodiva, bila bi odvojena od tržišta energije i time ih manje narušavala.

MOSKVA – Naredna nuklearna elektrana izgrađena u Rusiji ležaće na vodi, prenosi portal **Mashable**. Plovila, koja će nositi elektranu, biće u potpunosti funkcionalna do 2016. Svaka jedinica nuklearke sastojće se od po dva mala reaktora na pogon morske vode, kapaciteta do 70 MW. Nuklearke ovog tipa namenjene su udaljenim potrošačima, poput naftnih platformi na otvorenom moru ili lučkim gradovima. Za sada je više od 15 zemalja, uključujući Japan, izrazilo zanimanje za ovu vrstu nuklearke, koju izrađuje kompanija OKBM Afrikantov. .

PRAG - Češka energetska kompanija ČEZ

saopštila je da odlaže odluku o proširenju nuklearne elektrane Temelin, zbog pitanja izvodljivosti tog projekta. Kompanija u 70-procentnom vlasništvu države trebalo je u septembru da izabere bilo američku Westinghouse Electricity, ili ruski Rosatom za izgradnju dva reaktora na najvećem tenderu ikada organizovanom u Češkoj. Kompanija je odlučila da pregovore pomeri najmanje do oktobra, ali je portparol ČEZ-a Ladislav Kriz napomenuo da i dalje postoji niz otvorenih pitanja. **Reuters**

BRISSEL - EU promocija ulaganja u tehnologiju prikupljanja i skladištenja ugljen-dioksida (CCS) završena je totalnim fijaskom jer se samo jedan projekat prijavio do kraja konkursa, 3. jula, za EU fondove te namene. Dok Brisel krivicu prebacuje na nedovoljne finansijske potsticaje vlada članica, eksperti konstatuju da investitori zaziru od rizičnih ulaganja u još neoprobanu tehnologiju, posebno u vreme recesije. **European Voice**

MILANO – Italijanski Eni najavio je pokretanje nove ponude za nacionalne i internacionalne operatere tržišta prirodnog gasa koja će značajno doprineti razvoju prohodnijeg i transparentnijeg poslovanja u tom segmentu italijanskog tržišta energije. Nova ponuda je inovacija u pogledu načina na koji će kompanija odobriti pristup neiskorišćenim uvoznim kapacitetima na međunarodnim gasovodima, piše **Donato Milanese**. Formula se sastoji u isplati jedne ograničene inicijalne sume na ime fiksnih troškova, koja će omogućiti ugovornoj strani da svakoga meseca bira hoće li, ili ne koristiti transportni kapacitet i platti zakup samo onda kada odluči da ga iskoisti. Nova ponuda se priključuje tradicionalnom načinu aukcijskog zakupa kapaciteta, koja je, zbog kolebanja cena i potrošnje gasa, u poslednje vreme naišla na slabljenje interesovanja operatera.

LONDON – Obnovljivi izvori energije najviše će se razvijati u svetu u periodu 2012-2020, pokazuje izveštaj analitičke firme GBI Research. Godišnja stupa uvećanja OIE iznosiće 7,8%, dok će hidroenergetski potencijali istovremeno napredovati tempom od 1,5% godišnje. Termoelektrane će beležiti rast od 0,7%, a nuklearni kapaciteti će, uprkos njihovog ukidanja u Nemačkoj, V.Britaniji i Španiji ipak biti uvećani za 0,2%, zahvaljujući projektima u Francuskoj i Finskoj. gastopowerjournal.com

BERLIN - Nemačka će obustaviti subvencionisanje solarne energije najkasnije do 2018., kazao je ministar ekologije Peter Altmaier. Nemačka vlada je postavila ograničenje kapaciteta od 52 GW do kada će subvencionirati sunčevu energiju, a ministar Altmaier je naveo da će ta granica biti dostignuta 2017. ili 2018.

godine. Berlin je do sada uložio 216 milijardi eura u obnovljive izvore a najveći deo tog novca otišao je u solarnu energiju, prenosi **AFP**.

4

BRISSEL - EU će u sredu, 17. jula pokrenuti istragu o nemačkom zakonu o obnovljivoj energiji zbog ocena da je oslobađanje nekih tamošnjih energetski intenzivnih kompanija obaveze plaćanja doprinosa za OIE suprotno evropskim pravilima konkurencije, objavio je u nedelju časopis Der Spiegel, ne navodeći izvor ove informacije, objavljuje 14. jula **Reuters**.

ZAGREB - Hrvatska elektroprivreda dostavila je 8. jula Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (HERA) zahtev za smanjenje proizvodne komponente cene električne energije za kategoriju domaćinstvo od 10,7 odsto. Ukoliko HERA prihvati zahtev HEP-a, krajnja cena za kupce u kategoriji domaćinstva biće u proseku niža za približno šest do sedam odsto, prenosi *Poslovni dnevnik*. Tim povodom je reagovao od nedavno prvi konkurent HEP-a na ovom tržištu, slovenački GEN-I ocenom da i dalje njihova ponuda kupcima ostaje najpovoljnija na tržištu. Cena struje koju nudi GEN-I trenutno je za 12,5 odsto niža od one koju sada nudi HEP pa će i dalje, nakon mogućeg sniženja cena HEP-a, ostati niža. Potez HEP-a nije nas iznenadio jer iz prakse drugih država u EU znamo da dosadašnji monopolisti pri pojavi konkurencije nalaze unutrašnje

rezerve i prostor za snižavanje cene. Osim toga, potez HEP-a potvrđuje naših izjava koje smo dali pri ulasku na hrvatsko tržište, da su cene električne energije za domaćinstva previsoke – izjavio je dr. Robert Golob, predsednik Uprave firme GEN-I. Treći učesnik na hrvatskom tržištu prodaje električne energije, firma RWE Energija u sredi je ponovila da ostaje pri svojoj ponudi koju je građanima dala i prilikom predstavljanja, a to je ušteda od 10 do 12 odsto u odnosu na HEP.

5

ZAGREB - Od početka jula i dolaska novih igrača na hrvatsko tržište električne energije za domaćinstva pa do 11. jula, prema podacima HEP-a, svega je 505 domaćinstava promenilo snabdevača strujom. Međutim, brojke koje navode u konkurentnim firmama RWE Energija i GEN-I osetno se razlikuju. Tako u RWE-u kažu da su do sada sklopili oko 2.000 ugovora, dok u GEN-Iju kažu da su dobili više od 5.000 upita od domaćinstava za sklapanje ugovora. U RWE-u ovu razliku sa podacima iz HEP-a objašnjavaju time da postoji zakonski rok od 14 radnih dana unutar koga kupac može raskinuti ugovor bez obrazloženja tako da tek nakon isteka tog roka RWE Energija ugovore šalje HEP-u. RWE do kraja godine planira da snabdeva 17.500 domaćinstava, a GEN-I 20.000. *Limun.hr*

SARAJEVO, BANJALUKA - Elektroprivreda Republike Srpske nedavno je postavila kamen temeljac za izgradnju TE i Rudnika Stanari kod Doboja u koje će EFT Grupa investirati 600 miliona evra. Vlada RS je dala koncesiju Rusima za izgradnju TE Ugljevik III. i Rudnika. EP BiH sa sedištem u Sarajevu privodi kraju pripreme za gradnju bloka VIII. TE Kakanj od 300 MW, a za izgradnju bloka VII. TE Tuzla od 450 MW, vrednog više od 800 miliona evra, odabrala je tri ponude za izbor projektnog partnera. Zatim, u planu je izgradnja većih hidroelektrana na Drini, a krajem godine počinje gradnja HE Vranduk, prve hidrocentrale na reci Bosni ukupne snage 19,63 MW nizvodno od Zenice. Investicija iznosi 126 miliona konvertibilnih maraka (KM). Hidropotencijali u BiH se procenjuju na 8.000 MW s tehnički ostvarivim mogućnostima od 6.800 MW i ekonomski ostvarivim potencijalom od 5.800 MW. Kapaciteti postojećih hidrocentrala iznose oko 2.100 MW. Po HE potencijalu BiH se nalazi na osmom mestu u Evropi, prenosi **Privredni vjesnik**.

PODGORICA - Cene električne energije za domaćinstva sa dvotarifnim brojilima, prema nezvaničnim informacijama agencije **Mina-business**, ne bi trebalo da porastu više od tri odsto ukoliko budu prihvaćene korekcije dozvoljenog prihoda energetskih subjekata. Struja je, prema ranijim procenama Regulatorne agencije za energetiku (RAE) na osnovu trogodišnjeg regulatornog perioda, 1. avgusta trebalo da poskupi 6,17 odsto, ali će poskupljenje biti manje zbog nižih troškova energetskih subjekata.

PODGORICA - Finansijski direktor Kombinata aluminijuma Podgorica /KAP/ Dmitrij Potrubač uhapšen je na graničnom prelazu Dobrakovo, na granici Crne Gore i Srbije, u okviru istrage o krađi struje u KAP-u. Ruskog državljanina uhapsila je 10. jula uveče Granična policija Crne Gore po nalogu specijalnog tužioca za organizovani kriminal Đurđine Ivanović, pišu podgorički mediji. List **Dan** piše da je policija Potrubača tražila desetak dana da bi sa njim obavila informativni razgovor, ali mu se izgubio svaki trag.

Ivanovićeva je naredila pre desetak dana hitnu istragu u KAP-u da bi bile utvrđene sve činjenice o krađi struje iz evropske interkonekcije u toku poslednjih šest meseci. KAP se poslednjih meseci snabdevao se električnom energijom iz rezervi okolnih sistema, pošto je „Elektroprivreda Crne Gore“ 22. februara prestala da mu isporučuje struju, što je do tada činila po nalogu Crnogorskog elektroprenosnog sistema. KAP se nelegalno snabdeva strujom od 1. januara ove godine. Privredni sud u Podgorici doneo je protekle nedelje odluku o stečaju u KAP-u, a 1.200 radnika otišlo je na Zavod za zapošljavanje.

